

Školní program proti šikanování

Platnost od 1. 9. 2026

I. Východiska programu

Školní program proti šikanování je součástí preventivního programu školy a vychází z platných právních předpisů a metodických doporučení Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy v oblasti prevence a řešení šikany a dalších projevů rizikového chování.

Program vychází zejména z vyhlášky č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, v platném znění, podle které základní škola zpracovává a uskutečňuje preventivní program školy včetně strategie předcházení šikaně a dalším projevům rizikového chování.

Program dále vychází z metodického pokynu MŠMT k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních a z dalších aktuálních metodických materiálů MŠMT v oblasti prevence rizikového chování.

II. Charakteristika školního programu proti šikanování

Vytváření a uskutečňování školního programu proti šikanování je dlouhodobý a průběžný proces. Program má celoškolní charakter a zaměřuje se na specifickou prevenci šikanování, jeho včasné rozpoznání a účinné řešení.

Do prevence šikanování jsou zapojeni všichni pedagogičtí pracovníci školy. Na koordinaci a realizaci programu se podílí zejména vedení školy, školní poradenské pracoviště, třídní učitelé a další pedagogičtí pracovníci podle charakteru konkrétní situace.

Program je zaměřen zejména na vytváření bezpečného prostředí, podporu pozitivních vztahů mezi žáky, včasné zachycení varovných signálů, prevenci šikanování a na jednotný a bezpečný postup školy při řešení případů šikanování.

III. Hlavní oblasti školního programu proti šikanování

Školní program proti šikanování zahrnuje zejména tyto oblasti:

1. Zmapování situace – analýza a evaluace

Škola průběžně sleduje úroveň bezpečí a vztahů mezi žáky, vyhodnocuje situaci ve třídních kolektivech a sleduje výskyt a projevy rizikového chování. Účinnost realizovaných preventivních opatření je průběžně vyhodnocována a podle výsledků jsou přijímána další opatření.

2. Motivování pedagogických pracovníků ke společnému postupu

Pedagogičtí pracovníci jsou seznamováni s problematikou šikanování, s preventivními opatřeními školy a s postupy při podezření na šikanování. Škola podporuje jednotný přístup všech pedagogických pracovníků k prevenci a řešení šikanování.

3. Vzdělávání a metodická podpora pedagogických pracovníků

Škola zajišťuje podle svých možností a potřeb vzdělávání a metodickou podporu pedagogických pracovníků v oblasti prevence, rozpoznávání a řešení šikanování a dalších projevů rizikového chování.

4. Užší realizační tým

Na koordinaci a realizaci programu se podílí zejména vedení školy a školní poradenské pracoviště ve spolupráci s třídními učiteli a dalšími pedagogickými pracovníky. Konkrétní složení a zapojení pracovníků se řídí charakterem situace a organizačními podmínkami školy.

5. Společný postup při řešení šikanování

Škola postupuje při podezření na šikanování nebo při jeho zjištění podle stanovených pravidel a postupů. Cílem je zajistit bezpečí ohroženého žáka, objektivně zjistit okolnosti případu, přijmout odpovídající opatření a zajistit následnou péči a sledování situace.

Konkrétní postupy při řešení šikanování jsou zpracovány v krizovém plánu školy a vycházejí z aktuálních metodických doporučení MŠMT.

6. Primární prevence v třídnických hodinách

Třídnické hodiny a další aktivity třídních učitelů jsou využívány k podpoře pozitivních vztahů v třídním kolektivu, rozvoji komunikace, spolupráce, respektu a bezpečného prostředí.

7. Primární prevence ve výuce

Témata související s bezpečnými vztahy, komunikací, respektováním druhých, řešením konfliktů, prevencí násilí a dalšími oblastmi rizikového chování jsou podle charakteru vzdělávacího obsahu zařazována do výuky.

8. Primární prevence ve školních a mimoškolních aktivitách

Preventivní působení školy je realizováno také prostřednictvím školních a mimoškolních aktivit, které podporují spolupráci, vzájemný respekt, sounáležitost se školou a bezpečné vztahy mezi žáky.

9. Ochranný režim školy

Škola vytváří podmínky pro bezpečný pohyb a pobyt žáků ve škole a zajišťuje dohled nad žáky v souladu se školním řádem a organizačními pravidly školy. Školní řád stanovuje pravidla vzájemných vztahů mezi žáky a zaměstnanci školy a pravidla ochrany žáků před projevy rizikového chování.

10. Spolupráce se zákonnými zástupci

Škola informuje zákonné zástupce o způsobech prevence a řešení šikanování a podporuje jejich spolupráci se školou. Zákonní zástupci mohou při podezření na šikanování kontaktovat třídního učitele, školní poradenské pracoviště nebo vedení školy.

11. Poradenské služby ve škole

Školní poradenské pracoviště se podílí na prevenci šikanování, včasném zachycení varovných signálů, poskytování poradenské a metodické podpory žákům, zákonným zástupcům a pedagogickým pracovníkům a na řešení vzniklých situací.

12. Spolupráce se školskými poradenskými zařízeními a dalšími odbornými pracovišti

Podle charakteru a závažnosti situace škola spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními a dalšími odbornými pracovišti a institucemi působícími v oblasti prevence a řešení rizikového chování.

13. Spolupráce s dalšími školami a institucemi

Škola podle potřeby spolupracuje s dalšími školami a relevantními institucemi a využívá možnosti sdílení zkušeností a příkladů dobré praxe v oblasti prevence a řešení šikanování.

IV. Vyhodnocování a aktualizace programu

Školní program proti šikanování je dlouhodobým dokumentem školy. Jeho realizace a účinnost jsou průběžně vyhodnocovány v rámci činnosti školního poradenského pracoviště, pedagogických porad a pedagogických rad a podle potřeby také v průběhu školního roku.

Na základě výsledků vyhodnocování jsou přijímána opatření vedoucí k aktualizaci a zkvalitňování programu.

S programem jsou seznámeni všichni pedagogičtí pracovníci školy a podle potřeby také další zaměstnanci školy. Zákonní zástupci jsou o způsobech prevence a řešení šikanování informováni prostřednictvím dostupných komunikačních kanálů školy.

Aktuální verze programu je zveřejněna na webových stránkách školy.

